

mien, udgør en væsentlig del af begrundelserne for et stærkt offentligt engagement på fødevarerområdet og for et tæt internationalt samarbejde om forebyggelse og løsning af de problemer, der er forbundet med produktion, handel og forbrug af fødevarer.

Ændringerne i familiens rammer og funktioner

Danmark har en af verdens højeste erhvervsfrekvenser for kvinder.

Ændringen i familiemønstret er et udtryk for den velfærdsmodel, danskerne har valgt. Udviklingen har medført, at en række af de funktioner, som tidligere lå i familierne, nu er professionaliserede, idet de helt eller delvist er overgået til det offentlige, eller i større eller mindre udstrækning udføres af den private sektor.

Familierne anvender i dag mindre tid til madlavning i hjemmet end tidligere. Det skyldes ikke alene udviklingen på arbejdsmarkedet, men også at madlavning i dag skal konkurrere med en række andre aktiviteter og fritidsinteresser. Resultatet heraf er, at en stigende del af familiernes madbudget anvendes til tilberedte produkter, herunder halvfabrikata eller færdigretter, der nemt og hurtigt kan tilberedes eller serveres i hjemmet. Virksomhederne markedsfører stadigt nye produkter for at tilpasse sig eller fremskynde efterspørgslen.

Forbrugerne har som følge af udviklingen og som følge af den øgede afstand til og fremmedgørelse over for producenterne og produktionen fået sværere ved at vurdere kvaliteten af den mad, de spiser. Jo mere tilberedt, jo mere sammensat man køber sin vare, dvs. jo mere færdig varen er, jo sværere er det at vurdere kvaliteten af de råvarer, der ligger til grund for varen. Forbrugerne har desuden fået sværere ved at gennemskue, hvilke produktionsprocesser produkterne har gennemgået og hvilke risici, der kan være forbundet med indtagelse af fødevarerne. Bl.a. disse forhold er medvirkende årsager til, at flere og flere forbrugere er ængstelige over udviklingen på fødevarerområdet, og at der er en udbredt mistillid til fødevarerprodukterne og producenterne. Samme tendens gør sig gældende med hensyn til forbrugernes opfattelse af den offentlige indsats.

Fødevarerne og det private forbrug

Sideløbende med den økonomiske udvikling er den andel af indkomsten, der anvendes til fødevarer, faldet ganske væsentligt de sidste halvtreds år. Den udgjorde kun 10,8% i 1999.

Der er således meget, der tyder på, at danskerne i højere grad end andre kigger på prisen, når de lægger fødevarer i indkøbskurven.

Danske forbrugere har ikke været specielt interesserede i fødevarer af høj gastronomisk kvalitet, og den danske fødevarersektor har haft tradition for at levere masseproducerede produkter af en ensartet kvalitet.

Statens opgaver i forhold til produktion, afsætning og anvendelse af fødevarer

De væsentligste formål med det statslige engagement i relation til produktion og afsætning af fødevarer er

- at sikre, at de fødevarer, der produceres og afsættes til forbrugere, er sunde og af høj kvalitet, samt at sikre et højt informationsniveau herom,
- at fremme produktionsforhold, der bevarer jordbrugs- og fiskerierhvervenes ressourcegrundlag samt sikrer miljøet, dyrevelfærd og gode arbejdsbetingelser, samt
- at fremme lønsom produktion og afsætning inden for de fødevarerproducerende erhverv.

Fødevarerpolitikken i erhvervspolitisk perspektiv

Regeringen vil både i EU og globalt i WTO arbejde for at fremme en liberalisering af samhandelen med fødevarer, dvs. for en fjernelse af handelshindringer og for en nedtrapning og fjernelse af støtteordninger, der forvrider konkurrencen og tilskynder til overproduktion, som ikke kan afsættes på markedsmæssige vilkår.

Med henblik på at medvirke til en hurtig optagelse af de øst- og centraleuropæiske ansøgerlande i EU vil regeringen på landbrugsområdet fortsætte det samarbejde, der allerede er indledt med landbrugsmyndigheder- og organisationer i Baltikum og det øvrige Centraleuropa.

Forskning og udvikling

Regeringen finder det væsentligt at sikre optimale muligheder for, at forskningsresultaterne i den offentlige forskning kan udnyttes til gavn for forbrugere, virksomhederne og primærproducenterne, og at forsknings- og udviklingsarbejdet sker i samarbejde mellem erhvervslivet, sektorforskningsinstitutionerne og universiteterne, herunder på tværs af landegrænserne.

Uddannelse

Mere end nogensinde er det i dag en afgørende konkurrenceparameter for fødevarersektoren at